

A Maácz házaspár

A Szarvas-végi temető főútja mellett, jobbról egy érdekes síremlék áll. Magára vonja a sírkert látogatóinak figyelmét, s ha olvassuk a feliratot, megdöbbenünk.

Dr. Maácz János

Polgári iskolai igazgató

1900- 1931

Az alapos szakértelemmel megépített, és nagyon kifejező emlékműnél maradandóbb, időt állóbb az élete. A temetésen Hajnal József búcsúztatta.

„...Dr. Maácz János emlékművét maga állította fel... szeretetre alapozott, becsületes, vallásos, munkás élete és hazáját szerető őszinte magyar szíve minden teljességével. Magához ölelte az Alföldet, s most az a föld, amelyért dolgozott, küzdött, szenvedett, s melyet annyira szeretett, ad munkás testének örök nyugodalmat.

Alföld apostola! Mint szerető munkatársaid, fejfádra hajolva kérjük a Mindenhatót, hogy a föld dalosai közül magához szólítva, biztosítson számodra helyet égi dalosai seregében, s az itt árván maradt karmesteri pálcát a megdicsőültek énekkarában ismét bízva rád...”

Kik voltak Maáczék?

Az endrődi Szent Imre herceg Polgári Fiúiskola 1924-ben kezdett működni. Megszervezője, első igazgatója Koczás Sándor volt, 1930-ig, mikor is Pilisvörösvárra helyezték. Utódának debreceni apostoli kormányzó, Linderberger János Maácz tanár urat találta legméltóbbnak, mert mint a megbízás mondja:

„...Biztosan remélem, hogy kinevezése nemcsak az intézet jövő fejlődésére és felvirágoztatására, hanem Isten dicsőségére s Egyházunk haszna mellett a rábízottak üdvére is hasznos lesz...”

Maácz János 1900-ban született Rákosszentmihályon. A Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett magyar- történelem – latin szakos diplomát. Oklevelét kiegészítette bölcsészdoktori diplomával.

1925-ben iskolaszervezésben vett részt Vésztőn, majd a szeghalmi gimnázium születésénél bábáskodott. 1928-ban ismét Vésztőn van, mint igazgató. Felesége, Truszka Irén ott szülte meg első gyermeküket. A feleség matematika – fizika szakos

polgári iskolai tanárnői képesítéssel rendelkezett. Második gyermekük, László, már Endrődön látta meg a napvilágot 1929-ben, amikor a házaspár már itt tanított.

Gyorsan beilleszkedtek Endrőd életébe. A férj, mint zenét szerető és hozzáértő, magas műveltségű ember, eljárt a templomba orgonálni. Újházy Miklós főkantort időnként helyettesítette.

A gitár is szépen szólt ujjai alatt. Átvette a helyi iparosságból verbuválódott DALÁRDA vezetését. Községünk és a környék rendezvényein sok sikert és elismerést szereztek.

1930. március 15-én, a községi ünnepségen szerepelt a kóruossal, amikor az időjárás alaposan megtréfálta őket, s alaposan megfázott. Betegsége elhúzódott, súlyossá vált. Mire Budapestre a Rókus kórházba került, egyik veséjét ki kellett venni, de a másik is gyógyíthatatlanná vált.

1931 szeptemberében fejezte be áldásos életét.

Felesége, - aki felvidéki születésű volt - két fiával Endrődön maradt. A Bácska visszacsatolása után a szegedi tankerületi főigazgató felkérte, hogy Óbecsen vállalja el egy polgári leányiskola szervezését, igazgatását.

Hosszas és nehéz töprengés után vállalta. Döntő érv volt, hogy így állami státuszba kerül. Rövid és sikeres munka után jött a második világháború befejező szakasza.

Erről László fiuk - akinek kötődése a mai napig élő, többünkkel rendszeresen levelezik, így tartván fel a kapcsolatot a szülőfölddel, és a barátokkal, - így ír. „ Az 1944-45-ös tanévben megértük a változásokat. Hullámokban érkeztek a Bánátból menekülő svábok kocsioszlopai, ágyúszó hallatszott a Tisza túlsó partjáról. A városon mindinkább lelki nyomottság vett erőt, különösen a '41 után odaköltözöttek körében. A szerbek bosszúállási hajlamairól suttogások terjedtek, melyeknek súlyát messze felülmúlta a később megtörtént véres esemény. (Lásd: Vérbosszú a Bácskában c. könyv.)”

Szeptember közepén két bőrönd, két hátizsák és három aktatáska tartalmával az utolsó vonattal haza jött a család.

A háború utolsó stádiuma nagy vargabetűt íratott le velünk. *Budapest, Mór, Szombathely, Szentkirály, Gyöngyöshermán volt alkalmi meghúzóadásunk helye. Végül Szentesen kötött ki a család. Ott dolgozott anyánk nyugdíjazásáig.* „ (M.L.)

A rengeteg megrázkódtatás teljesen aláásta egészségét. 1964. márciusában hunyt el.

A nálunk eltöltött évek bizonyosságot tettek a két kitűnő pedagógusról, akik magas szinten oktattak, mindenüket odaadták a rájuk bízott tanulók boldogulásáért.

Emlékezzünk, és gondoljunk rájuk hálával!